

Press och information

Europeiska unionens tribunal
PRESSMEDDELANDE nr 16/21
Luxemburg den 17 februari 2021

Dom i mål T-238/20
Ryanair DAC mot kommissionen

Det program med kreditgarantier till stöd för flygföretag som innehar en svensk operativ licens, vilket Sverige infört till följd av covid-19-pandemin i syfte att avhjälpa en allvarlig störning i den medlemsstatens ekonomi, är förenligt med unionsrätten

Det aktuella programmet presumeras vara antaget i unionens intresse

I april 2020 anmälde Sverige en stödåtgärd till Europeiska kommissionen. Den aktuella stödåtgärden avsåg ett program med kreditgarantier till stöd för flygföretag som innehar en svensk operativ licens¹ (nedan kallat programmet med kreditgarantier) och hade antagits i anledning av covid-19-pandemin. Programmet omfattar flygföretag som den 1 januari 2020 innehar licens för att bedriva kommersiell lufttrafik, med undantag för flygföretag som huvudsakligen utför icke-reguljära passagerarflygningar. Det högsta beloppet för kreditgarantier enligt programmet är 5 miljarder svenska kronor (SEK) och garantier får beviljas för en tid av högst sex år.

Kommissionen ansåg att det anmälda programmet utgjorde statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF och bedömde det mot bakgrund av meddelandet av den 19 mars 2020 med titeln "Tillfällig ram för statliga stödåtgärder till stöd för ekonomin under det pågående utbrottet av covid-19".² I beslut av den 11 april 2020³ förklarade kommissionen det anmälda programmet förenligt med inre marknaden enligt artikel 107.3 b FEUF. Enligt den bestämmelsen kan stöd för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi anses som förenligt med den inre marknaden.

Flygföretaget Ryanair väckte talan om ogiltigförklaring av detta beslut. Denna talan ogillas av Europeiska unionens tribunal (tionde avdelningen i utökad sammansättning). Detta är första gången som tribunalen prövar lagenligheten enligt artikel 107.3 b FEUF⁴ av ett program för statligt stöd som antagits som svar på konsekvenserna av covid-19-pandemin. Tribunalen preciserar dessutom förhållandet mellan reglerna om statligt stöd och principen om förbud mot diskriminering på grund av nationalitet i artikel 18.1 FEUF respektive principen om frihet att tillhandahålla tjänster.

Tribunalens bedömning

Tribunalen kontrollerar först kommissionens beslut i förhållande till artikel 18.1 FEUF enligt vilken all diskriminering på grund av nationalitet ska vara förbjuden inom fördragets tillämpningsområde, utan att det påverkar tillämpningen av någon särskild bestämmelse i fördragen. Enligt tribunalen är artikel 107. 3 b FEUF en sådan särskild bestämmelse och den prövar därför huruvida programmet

¹ Licens utfärdad enligt artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 av den 24 september 2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen (EUT L 293, 2008, s. 3).

² EUT C 91 I, 2020, s. 1, ändrad genom kommissionens meddelande Ändring av den tillfälliga ramen för statliga stödåtgärder till stöd för ekonomin under det pågående utbrottet av covid-19 (EUT C 112 I, 2020, s. 1).

³ Beslut C(2020) 2366 final om statligt stöd SA.56812 (2020/N) – Sverige – Covid-19: Program med kreditgarantier till förmån för flygföretag.

⁴ I dom av den 17 februari 2021, Ryanair/kommissionen (T-259/20), prövar tribunalen lagenligheten enligt artikel 107.2 b FEUF av ett stödprogram som Frankrike antagit som svar på konsekvenserna av covid-19-pandemin för den franska lufttrafikmarknaden.

med kreditgarantier kunde ha förklarats förenligt med den inre marknaden enligt den bestämmelsen.

Tribunalen bekräftar att den målsättning som eftersträvas med programmet med kreditgarantier uppfyller de villkor som följer av artikel 107.3 b FEUF, eftersom **det faktiskt syftar till att avhjälpa en allvarlig störning i svensk ekonomi som orsakats av covid-19-pandemin, i synnerhet de betydande negativa effekter som pandemin medfört för flygbranschen i Sverige** och följaktligen för den medlemsstatens flygförbindelser.

Tribunalen konstaterar att avgränsningen av programmet med kreditgarantier till att endast omfatta flygföretag som innehar en svensk operativ licens **är ägnat att uppnå målet att avhjälpa en allvarlig störning i svensk ekonomi**. Tribunalen påpekar i detta avseende att enligt förordning nr 1008/2008 tar sig innehavet av en svensk operativ licens praktiskt uttryck i att flygföretaget har sin huvudsakliga verksamhet i Sverige och att det är underställt svenska myndigheters tillsyn i fråga om finansiell situation och anseende. Enligt tribunalen innebär bestämmelserna i denna förordning ömsesidiga skyldigheter för flygföretag som innehar en svensk operativ licens och svenska myndigheter och det finns därför en specifik och stabil koppling mellan dem som på ett lämpligt sätt uppfyller rekvisiten i artikel 107.3 b FEUF.

Beträffande proportionaliteten av programmet med kreditgarantier påpekar tribunalen att de flygföretag som omfattas av stödprogrammet bidrar till en betydande del av Sveriges reguljära trafik, både vad gäller frakt och passagerare, vilket motsvarar målet att upprätthålla Sveriges konnektivitet. Det skulle däremot inte ha varit möjligt att uppnå detta mål om stödprogrammet utvidgades till att omfatta flygföretag som inte har hemvist i Sverige.

Med beaktande av den rad av olika situationer som är aktuella, bekräftar tribunalen dessutom att kommissionen inte gjorde någon oriktig bedömning när den fann att **det aktuella stödprogrammet inte gick utöver vad som var nödvändigt för att uppnå det mål som svenska myndigheter eftersträvade**, vilket kom att bli av avgörande betydelse eftersom Konungariket Sverige i slutet av mars 2020 hade konstaterat en minskning med cirka 93 procent av flygpassagerartrafiken vid de tre största svenska flygplatserna.

Mot bakgrund av det anförda bekräftar tribunalen att det mål som eftersträvas med det aktuella stödprogrammet uppfyller kraven i det undantag som föreskrivs i artikel 107.3 b FEUF och att utformningen av stödet inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål. Stödprogrammet innebär inte heller någon diskriminering som är förbjuden enligt artikel 18 första stycket FEUF.

Tribunalen prövar därefter kommissionens beslut i förhållande till friheten att tillhandahålla tjänster enligt artikel 56 FEUF. Tribunalen erinrar om att denna grundläggande frihet inte är direkt tillämplig på transportområdet, vilket är föremål för en särskild reglering. I denna reglering ingår den ovannämnda förordningen om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen. Den förordningen har just till syfte att fastställa villkoren för tillämpningen av principen om frihet att tillhandahålla tjänster på luftfartsområdet. Ryanair har emellertid inte påstått att denna förordning åsidosatts.

Tribunalen ogillar Ryanairs grund att kommissionen åsidosatt sin skyldighet att göra en avvägning mellan stödets gynnsamma effekter och dess negativa effekter på handeln och upprätthållandet av en icke-snedvriden konkurrens. Tribunalen konstaterar att artikel 107.3 b FEUF inte kräver att någon sådan avvägning görs, **då stödåtgärder som antas för att avhjälpa en allvarlig störning av ekonomin i en medlemsstat, såsom det aktuella programmet med kreditgarantier, presumeras ha antagits i unionens intresse när de är nödvändiga, lämpliga och proportionerliga**.

Tribunalen ogillar slutligen Ryanairs grund om ett påstått åsidosättande av motiveringsskyldigheten och konstaterar att grunden avseende ett åsidosättande av processuella rättigheter enligt artikel 108.2 FEUF inte behöver prövas.

PÅPEKANDE: Tribunalens avgörande kan överklagas till domstolen inom två månader och tio dagar från delgivningen.

PÅPEKANDE: Syftet med talan om ogiltigförklaring är att rättsakter som har antagits av unionens institutioner och som strider mot unionsrätten ska ogiltigförklaras. Medlemsstaterna, de europeiska institutionerna och de enskilda får, på vissa villkor, väcka talan om ogiltigförklaring vid domstolen eller tribunalen. Om talan är välgrundad ska rättsakten ogiltigförklaras. Den berörda institutionen måste fylla det rättsliga tomrum som kan uppkomma till följd av att rättsakten ogiltigförklaras.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för tribunalen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Bilder från avkunnandet av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106